

WAŻNIEJSZE PRACE ZAKŁADÓW IEOP

Zakład Środków Technicznych Pracy Biurowej w Warszawie

Kartoteka selekcyjna — możliwości i sposoby zastosowania.

Jednym ze środków technicznych, umożliwiających znaczne usprawnienie pracy jest kartoteka selekcyjna. Wszyscy wiedzą, czym jest kartoteka, nie zawsze jednak zdają sobie sprawę z jej wartości użytkowej, jako środka ewidencji w przystosowaniu do indywidualnych potrzeb biura. Ewidencja jest czynnością bardzo pracochłonną szczególnie w przypadkach, gdy zachodzi potrzeba dokonywania ciągłych i masowych selekcji kart. Przeprowadzenie selekcji nasuwa w większości przypadków wiele trudności w związku z brakiem odpowiednich urządzeń.

Jeśli ilość poszukiwanych cech jest niewielka, wystarczy selekcja optyczna. W tym przypadku selekcję może przeprowadzić nawet pracownik niewykwalifikowany. Natomiast tam, gdzie ilość cech jest duża, przeprowadzenie selekcji jest trudniejsze, gdyż i pracownik dokonujący selekcji musi mieć odpowiednie przygotowanie i zużycie czasu oraz koszty są większe. W tym przypadku konieczne jest zastosowanie selekcji ręczno-mechanicznej, która w wysokim stopniu obniży koszt tej pracy. Zagadnienie selekcji wiąże się także z zagadnieniem statystyki i sprawozdawczości. W wielu biurach spotykamy się ze statystyką jako źródłem informacji o rozmieszczeniu pracowników, o ilości pracy, wykonanej w poszczególnych okresach, o działalności danego oddziału czy warsztatu itp. Na wszystkie tego rodzaju pytania, które mają stać się podstawą do ustalenia prawidłowego planu, podziału pracy czy racjonalnej organizacji danej jednostki organizacyjnej, uzyskamy szybką odpowiedź stosując kartotekę selekcyjną.

Użycie do tego celu zwykłej kartoteki wymaga większego nakładu pracy, a przy tym zwiększa możliwość popełnienia pomyłek. Istnieją już co prawda od dawna maszyny, za pomocą których można bardzo szybko przeprowadzać selekcję mechaniczną według wielu najróżnorodniejszych cech. Maszyny te są jednak bardzo kosztowne i mają zastosowanie przede wszystkim przy pracach, w których występuje wielka liczba danych.

W przeciętnej co do wielkości jednostce organizacyjnej liczba danych i potrzeba selekcji według cech nie są tak wielkie, aby zachodziła potrzeba stosowania maszyn tego typu. Konieczne staje się zastąpienie ich mniejszym i mniej kosztownym urządzeniem, jakim jest niewątpliwie kartoteka selekcyjna. Celem wskazania możliwości i sposobu usprawnienia pracy biurowej na odcinku ewidencji przy

zastosowaniu kartoteki selekcyjnej Zakład Środków Technicznych Pracy Biurowej przy IEOP wykonał w roku ubiegłym pracę pt. „Kartoteka selekcyjna — możliwości i sposoby zastosowania” zawierającą opis urządzeń kartotek selekcyjnych oraz wskazówki praktycznego zastosowania ich w biurach.

Na całość pracy składa się 8 rozdziałów.

W rozdziale pierwszym podkreślono cel pracy, którym jest wskazanie sposobu usprawnienia pracy biurowej za pomocą kartoteki selekcyjnej.

W rozdziale drugim omówiono rodzaje kartotek, znajdujących się obecnie w użyciu z uwzględnieniem: kartoteki pionowej stojącej; kartoteki pionowej wiszącej i kartoteki płaskiej oraz podano ich cechy charakterystyczne. Rozdział trzeci zawiera definicję pojęcia selekcji i segregacji oraz opis sposobu dokonywania selekcji ręcznej i ręczno-mechanicznej.

Rozdział czwarty obejmuje opis systemów oznaczania cech na kartach przy doborze ręczno-mechanicznym. Poszczególne ustępy tego rozdziału zawierają omówienie oznaczania cech na kartach o powierzchni dziurkowanej, oznaczania cech na kartach o dziurkowanym marginesie oraz zastosowania przy oznaczaniu cech kluczy liczbowo-dziesiętnych, kluczy liczbowo-dziesiętnych skróconych i kluczy alfabetycznych.

Ponadto w tekście umieszczono wzory oznaczeń i wzory zastosowania różnych kluczy.

Rozdział piąty zawiera opis urządzeń do kart selekcyjnych pojęciowych oraz o powierzchni dziurkowanej typu „Findex”, „Doucet”, „Desenblieux”, „Detectri”, „Sortex” i do kart o dziurkowanym marginesie, wraz z rysunkami aparatów i wzorów urządzeń pomocniczych.

Rozdział szósty wskazuje możliwość praktycznego zastosowania kart o dziurkowanym marginesie jako kart personalnych, kart pracy, kart limitu zużycia materiałów w produkcji i kart dokumentacji naukowo-technicznej w klasyfikacji dziesiętnej. Pod opisem każdej karty zamieszczono wzory ich układów.

Ekonomiczno - organizacyjne uzasadnienia stosowania kartotek selekcyjnych jako środka ewidencji omówiono w rozdziale siódmym, uzupełniając całość w rozdziale ósmym przeglądem bibliografii.

Całość zawiera kilkadziesiąt rysunków i fotografii. Praca ta zostanie w najbliższym czasie powielona w „Studiach i Materiałach” Instytutu i może stać się bardzo ważnym środkiem pomocniczym przy organizacji ewidencji kartotekowej we wszystkich biurach, w których zachodzi potrzeba dokonywania częstej selekcji kart według wymaganych aktualnie cech. (h f)

Zakład Normowania i Przetwarzających Metod Pracy w Warszawie

Metoda opracowania normatywów dla prac montażowych w produkcji potokowej.

Brak właściwie ustalonych norm odczuwa się szczególnie na odcinku prac montażowych, gdzie stosuje się obecnie głównie normy szacunkowe lub statystyczne. Powodem takiego stanu rzeczy jest w pierwszym rzędzie brak opracowań na temat sposobu ustalania norm dla prac montażowych. O prawidłowości norm decyduje w poważnym stopniu sposób ich opracowania.

Metoda normowania prac montażowych wymaga ze względu na swą specyfikę dokładnego rozpracowania.

Wychodząc z tego założenia Pracownia Technicznego Normowania Pracy IEOP podjęła się wykonania pracy pt. „Metoda opracowania normatywów dla prac montażowych w produkcji potokowej (na przykładzie połączeń gwintowych)”.

Celem pracy jest podanie w sposób przystępny technikom normowania metody ustalania normatywów.

Pracę tę można podzielić na dwie części:

w pierwszej omówiono: (a) stosowane przy montażu metody normowania, przy czym dużo miejsca poświęcono metodzie analityczno-badawczej i obliczeniowej, (b) analizę procesu montażu, gdzie specyzowano nie ustalone dotąd podstawowe pojęcia, wynikające z organizacyjnego podziału montażu, (c) chronometrą, a w szczególności sposób dokonywania pomiarów czasu, urządzenia stosowane do pomiarów czasu itp. (d) klasyfikację czynności montażowych.

Zestawiono tu w tablicach zasadnicze czynności, zachodzące przy montażu i podano czynniki, wpływające na czas trwania poszczególnych czynności.

W części drugiej omówiono sposób ustalania normatywów, uwzględniając opracowanie formułarza normatywu, ustalenie czynników wpływających na czas trwania czynności oraz sposób ustalania ich wartości. Omówiono również analityczno-graficzny sposób ustalania normatywu, oraz sprawdzenie go w warunkach produkcyjnych.

Praca ta może być wykorzystana przez przedsiębiorstwa przemysłu maszynowego i motoryzacyjnego przy ustaleniu normatywów zakładowych i branżowych. (i s)

Konferencja Zakładu Przemysłu Ceramicznego IEOP z przedstawicielami przemysłu materiałów budowlanych

W dniu 14 października 1955 roku odbyła się we Wrocławiu konferencja, której celem było dalsze zacieśnienie współpracy Zakładu Przemysłu Ceramicznego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu z pracownikami przemysłu i wspólnie przedyskutowanie planu prac Zakładu.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych, Centralnego Zarządu Przemysłu Ceramicznego i szeregu podległych mu przedsiębiorstw, KW PZPR, WSE, Politechniki, Związków Zawodowych, NOT oraz pracownicy Zakładu Przemysłu Ceramicznego we Wrocławiu.

Obradom przewodniczył Ob. Papierniak, Podsekretarz Stanu Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych. W ramach konferencji podstawowy referat wygłosił mgr Rajmund Opolski, Kierownik Zakładu Przemysłu Ceramicznego we Wrocławiu.

Referent omówił dotychczasowy rozwój Zakładu oraz jego osiągnięcia, wymieniając najważniejsze prace Zakładu i charakteryzując ich problematykę. Wskazał on również na szereg trudności, jakie Zakład musiał przezwyciężyć np. w zakresie wprowadzenia wykonanych prac do przemysłu.

Dotyczy to w szczególności okresu od roku 1950 do 1954, gdyż lata 1954 i 1955 wykazują już znaczny postęp w kierunku stosowania określonych form współpracy z przemysłem jak np. umowy o socjalistycznej współpracy pracowników nauki i produkcji oraz wprowadzania poszczególnych prac w tych przedsiębiorstwach, w których prowadzone były prace naukowo-badawcze.

W drugiej części referatu omówiono na tle aktualnych potrzeb przemysłu te podstawowe zagadnienia ekonomiczne i organizacyjne przedsiębiorstw przemysłowych, jakie będą przedmiotem prac Zakładu w najbliższym pięcioletciu. Kończąc, referent zwrócił się do zebranych z prośbą o przedyskutowanie podanych wziętych zagadnień, ostateczne ustalenie ich hierarchii oraz ewentualne uzupełnienie jak również o wysunięcie propozycji co do trybu składania przez przemysł wniosków na prace naukowo-badawcze Zakładu oraz zapewnienia odpowiednich warunków dla wprowadzenia prac w przedsiębiorstwach.

Na tle referatu wywiązała się ożywiona dyskusja. W dyskusji stwierdzono, między innymi, że do najważniejszych problemów, jakimi powinien się zajmować Zakład w najbliższych

latach, należy niewątpliwie zaliczyć metodykę ustalania mocy produkcyjnych przedsiębiorstw przemysłu ceramicznego oraz techniczne normowanie.

W dalszej dyskusji poruszono także zagadnienia jak: zacieśnienie kontaktu z Ministerstwem i CZ Ceramiki a w szczególności z Zespołem dla spraw organizacji, działającym przy Ministerstwie przez udział w ważniejszych naradach, konsultowanie prac; zagadnienie kadr Zakładu i możliwości ich zwiększenia; zawieranie umów

o socjalistycznej współpracy; konieczność wydania zarządzeń regulujących tryb i sposób wprowadzania prac naukowo-badawczych do przemysłu oraz zapewnienie odpowiednich środków na wprowadzanie w przedsiębiorstwach, gdzie te prace są wprowadzane.

Dyskutowano również możliwość i celowość przejścia w przyszłości Zakładu Przemysłu Ceramicznego do Ministerstwa i połączenia go z Zespołem do spraw organizacji lub włączenia go do Instytutu Szkła i Ceramiki w Warszawie. (z)

Konferencja Zakładu Przemysłu Włókienniczego z resortem przemysłu lekkiego

W dniu 7 października 1955 roku odbyła się w Łodzi konferencja, na której pracownicy Zakładu Przemysłu Włókienniczego IEOP i przedstawiciele przemysłu omówili dotychczasowy rozwój Zakładu, jego osiągnięcia i trudności oraz zadania, jakie przed nim stoją w najbliższych latach.

W konferencji, na którą przybył Minister A. Józwiak, wzięli udział Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Klimek, dyrektor Wertheim (MPL), zastępca dyrektora IEOP mgr inż. A. Kramarz, przedstawiciele Wyższej Szkoły Ekonomicznej, centralnych zarządów, poszczególnych zakładów produkcyjnych oraz pracownicy Zakładu Przemysłu Włókienniczego IEOP.

Obradom przewodniczył Minister A. Józwiak. W pierwszym punkcie porządku konferencji inż. P. Jewiarz, Kierownik Zakładu Przemysłu Włókienniczego wygłosił referat, w którym omówił rozwój Zakładu Przemysłu Włókienniczego, dotychczasowe najważniejsze kierunki prac, wykonywanych w szeregu branż przemysłu włókienniczego oraz efekty tych prac.

Wśród innych form działalności Zakładu wskazał na szereg artykułów, odczytów, opracowań przez pracowników Zakładu.

Przy Zakładzie działa pierwszy w Polsce ośrodek konsultacyjny dla służby dyspozytorskiej w przemyśle.

Omawiając doświadczenia ze współpracą z przemysłem i trudności napotymane w tej współpracy wysunął jako zagadnienie do dyskusji: ustalenie form i metod współpracy z przemysłem, ustalenie form powiązania planu prac naukowo-badawczych Zakładu z planami postępu technicznego przedsiębiorstw oraz ustalenie najbardziej odpowiadającej potrzebom przemysłu formy opracowań Instytutu.

W dalszej części referatu referent omówił na tle aktualnych i rozwojowych potrzeb przemysłu, najważniejsze kierunki prac Zakładu w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw przemysłu włókienniczego.

Wysunął on tu cztery zasadnicze grupy problemów: (a) postep techniczny, organizacja produkcji i pracy; (b) ekonomika plac; (c) zagadnienie ewidencji, sprawozdawczości i analizy działalności przedsiębiorstw; (d) metody badania użyteczności produktów. Wśród zagadnień szczegółowych, wchodzących w skład wyżej wymienionych grup można przykładowo wymienić: metody planowania postępu tech-

nicznego oraz oceny i kontroli efektów ekonomicznych, wykorzystanie środków trwałych i obrotowych w przedsiębiorstwie i branży, planowanie wykonawcze i służba dyspozytorska, metodyka normowania pracy, metody planowania obniżki kosztów własnych.

Ustalenie właściwych kryteriów i systemów premiowania w poszczególnych pionach przedsiębiorstwa, opracowanie zasadniczych elementów rozrachunku wewnątrzzakładowego, metody analizy działalności gospodarczej oraz metody ustalania asortymentów produkcji i szeregu innych.

Dyskusja, w której wzięło udział około 20 dyskutantów, skoncentrowała się głównie na zagadnieniu dotychczasowej współpracy Instytutu z przemysłem, osiągnięciach i trudnościach, jakie w niej miały miejsce, szczególnie w zakresie wprowadzania prac do przemysłu, ich przydatności do praktycznego wykorzystania, kryteriów zakończenia pracy, jak i innych zagadnień, ujętych w słusznie na ogół, jak stwierdzono, planie perspektywicznym zakładu.

W dyskusji poruszono również takie zagadnienia jak: forma i charakter opracowań Instytutu, wytypowanie zakładu doświadczalnego dla wprowadzania prac Instytutu, wprowadzania opracowań w drodze zarządzeń administracyjnych, konieczność ściślejszego powiązania z zespołami organizacyjnymi, pracującymi przy poszczególnych CZ w celu uniknięcia dwutorowości w prowadzeniu prac i wymiany doświadczeń, wyjazdy pracowników Instytutu za granicę w celu zapoznawania się z metodami zarządzania, w szczególności ze służbą dyspozytorską, konieczność dalszego intensywnego kontynuowania prac w zakresie służby dyspozytorskiej, ustawienie organizacyjnego Zakładu Instytutu w ramach resortu MPL itd.

W dyskusji zabrał również głos zastępca dyrektora IEOP mgr inż. A. Kramarz, który podkreślając konstruktywny charakter dyskusji naświetlił perspektywy rozwojowe Instytutu w kierunku tworzenia zakładów problemowych i przechodzenia zakładów branżowych Instytutu do odpowiednich resortów. Stwierdził on, że dyskusja wykazała konieczność dalszego zacieśniania współpracy Instytutu z przemysłem, co podniesie efektywność pracy Instytutu, szczególnie w zakresie wprowadzania prac do przemysłu. To ostatnie ze względu na ich specyfikę, nie pozwalającą na „laboratoryjne” wypróbowanie testu zagadnieniem szczególnie złożonym.

Dyr. A. Kramarz wyraził przekonanie, że spełnienie szeregu wniosków z dyskusji pomoże w realizacji tych zadań, jakie przed Instytutem stawiają Partia i Rząd.

Dyskusję podsumował Minister A. Józwiak. Stwierdził on konieczność znalezienia przez Instytut form pomocy szerokiemu aktywnemu kierownictwu, a w szczególności dyrektorom przedsiębiorstw w zakresie podnoszenia poziomu wiedzy organizacyjno-ekonomicznej, co jednocześnie przekona ich o wadze i znaczeniu prac Instytutu.

Oceniając dotychczasową współpracę Instytutu z wyższymi uczelniami i przemysłem podkreślił konieczność znalezienia trwałej płaszczyzny porozumienia oraz zwiększenie

przez przemysł wysiłku w kierunku wprowadzenia prac Instytutu w drogę administracyjnej, oczywiście po przedyskutowaniu i ocenie ich przydatności.

Wysunął on również wniosek o powołanie przy Zakładzie Przemysłu Włókienniczego Komitetu Naukowego.

Kończąc, Minister A. Józwiak stwierdził potrzebę częstszego zwotywnia podobnych narad np. raz na kwartał w celu dalszego zacieśniania współpracy nauki z przemysłem, co pozwoli na osiągnięcie lepszych wyników i przyczyni się do wykonania zadań, jakie stoją przed przemysłem i Zakładem Przemysłu Włókienniczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu. (zd)

Konferencja Zakładu Przemysłu Odzieżowego IEOP z przedstawicielami przemysłu odzieżowego

W dniu 13 października 1955 roku w sali konferencyjnej Ministerstwa Przemysłu Lekkiego odbyła się konferencja branżowa Zakładu Odzieżowego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu. Celem jej było omówienie zagadnień współpracy tego Zakładu z przemysłem oraz nakreślenie linii dalszego jego rozwoju i ustalenia tematyki prac naukowo-badawczych na rok 1956.

Udział w konferencji wzięli przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu Lekkiego z ob. Min. L. Kasmanem na czele, przedstawiciel Komitetu Warszawskiego PZPR ob. Handke, przedstawiciele CZPO z dyrektorem J. Kołaczem i Ch. Waksmanem na czele, dyrektorzy i pracownicy wrocławskich, krakowskich i warszawskich zakładów przemysłu odzieżowego oraz z-ca dyr. IEOP mgr inż. A. Kramarz, kierownik Planowania Instytutu S. Wilski i pracownicy Zakładu Przemysłu Odzieżowego IEOP.

Porządek dzienny zebrania obejmował: referat kierownika Zakładu, dyskusję i podsumowanie konferencji.

Otwarcia konferencji dokonał ob. Min. Kasman, zapoznając zebranych z jej celem. Następnie ob. Minister udzielił głosu kierownikowi Zakładu Odzieżowego Instytutu ob. Irene Matut. Ob. Matut nawiązując do referatu rozesłanego przed konferencją do wszystkich jej uczestników, w formie uzupełnienia zapoznała zebranych ze strukturą organizacyjną Instytutu i omówiła następujące zagadnienia: (1) zagadnienie współpracy Zakładu Odzieżowego z przemysłem, (2) zagadnienie popularyzacji i wdrażania opracowań tego Zakładu w przemyśle, (3) sprawę perspektyw dalszego jego rozwoju oraz roli jaką powinien on odegrać w przemyśle odzieżowym.

W dyskusji, którą rozpoczęto bezpośrednio po przemówieniu Kierownika Zakładu Odzieżowego, wiele uwagi poświęcono omówieniu zagadnień związanych ze sprawą dalszego pogłębienia współpracy tego Zakładu z przemysłem. Przedstawiciele przemysłu podkreślali znaczenie opracowań Instytutu dla podnoszenia kwalifikacji kadr pracowniczych przemysłu odzieżowego. Wszyscy dyskutanci zgadzali się jednogłośnie z tym, że dotychczasowa współpraca Instytutu z przemysłem powinna ulec dalszemu pogłębieniu. Szczególną uwagę

należy przy tym zwrócić na konieczność wypracowania doskonałych form współpracy z poszczególnymi przedsiębiorstwami odzieżowymi. Jest to ważne zarówno ze względu na stworzenie odpowiednich warunków dla przeprowadzania badań jak i dla późniejszego wdrażania opracowań Instytutu w terenie.

Drugim węzłowym zagadnieniem omawianym podczas dyskusji była sprawa tematyki prac Zakładu na rok 1956. Przedstawiciele przemysłu wytypowali szereg węzłowych tematów, opracowaniem których powinien zająć się Instytut w najbliższym okresie. Do tematów tych w pierwszym rzędzie należy temat, zlecony przez ob. Min. Kasmana, dotyczący opracowania wytycznych dla właściwego podziału pracy między poszczególnymi przedsiębiorstwami odzieżowymi z uwzględnieniem sposobu opakowania i transportu, oraz takie tematy jak: opracowanie zasad organizacji produkcji ciągłej w przemyśle odzieżowym, opracowanie systemu plac z uwzględnieniem zagadnienia wynagradzania od jakości pracowników bezpośrednio produkcyjnych i opracowanie metodyki technicznego normowania.

Główny Inżynier CZPO ob. Waksman zwrócił uwagę na konieczność przygotowania przez Instytut podręcznika z zakresu zagadnień przemysłu odzieżowego.

W podsumowaniu dyskusji podkreślono, że ze względu na duży udział pracy ręcznej w procesie produkcyjnym w przemyśle odzieżowym przemysł ten należy do rzędu szczególnie trudnych przemysłów w zakresie wdrażania prac naukowo-badawczych. Każda najdrobniejsza zmiana w organizacji produkcji w pierwszym okresie wpływa na zanizanie zarobków pracowników. Jest to główne źródło niechęci do rzeczy nowych. W związku z tym dla ułatwienia wdrażania prac naukowo-badawczych postanowiono: (1) opracować dokładny harmonogram upowszechnienia tych prac, (2) przeprowadzić konferencje zapoznające z celem danej pracy na terenie przedsiębiorstw, w których prace te mają być wdrażane, (3) na konferencje podsumowujące wyniki wdrażanych prac, zapraszać aktywnie kierownicy i gospodarzy innych przedsiębiorstw w celu dalszego unoszenia tych prac. (WŚ)